

رانش های عمیق و پی در پی جاده های جنگلی؛ خشم هیرکانی

گیلان امروز– رانش های عمیق و پی در پی جاده های جنگلی مازندران در مسیر هیرکانی که هزینه های سنگینی را بر دوش دولت و بیت المال قرار می دهد نشان از آن دارد که این عرصه‌های ملی تحت هیچ شرایطی پذیرای تخریب های بی رویه و غیر ضروری در این میراث طبیعی نیست. رانش جاده های جنگلی و کوهستانی در شهرهای مختلف مازندران به یک چالشی فراگیری تبدیل شد که ضمن تخریب این میراث کهن چند میلیون ساله هزاران میلیارد ریال سرمایه ملی را برای مرمت و بازسازی چند باره این جاده ها به هدر می دهد.

رانش جاده های جنگلی در گلیران، شیخ موسی و سماکوش محله بابل بخشی از این مصیبت است که هر از چند گاهی خبر آن در شبکه های اجتماعی بازنشر می شود.

کارشناسان و صاحبزطران محیط زیست گسترش این جاده سازی ها در مناطق جنگلی و کوهستانی را که به بهانه توسعه معدن، انتقال خط لوله آب، برق و گاز عنوان می شود را بسیار زیان بار دانسته و این جاده سازی را شلیکی مرگ بار برای جنگلهای هیرکانی می دانند.

پیش از این که بسیاری از کارشناسان نسبت به جاده سازی در گلیران بابل که به شاهرگ حیاتی شهرستان معروف است انتقادهای شدیدی داشتند و از قضا پیش بینی های آنها درست از آب درآمده و در حال حاضر مناطق بالا دست گلیران که جاده سازی های غیر ضرور انجام شد رانش های عمیقی اتفاق افتاد که با صدها میلیارد ریال اعتبار جدید هم نمی توان این جاده را بازسازی کرد.

اواخر بهمن ماه سال گذشته رانش جاده سماکوش محله بندپی شرقی بابل راه دسترسی بیش از ۷۰ روستای این شهرستان را قطع کرده بود و مدیران شهرستانی به سرعت با انتخاب پیمانکار فرایند بازسازی آن آغاز کرده بودند. بارش های چند روز گذشته و جریان مداوم آب در آن مسیر سبب شد که در فرایند بازسازی و مرمت این جاده اخلال ایجاد شده و به ناچار تدابیر ویژه دیگری برای این طرح اندیشیده شود.

همه این هدر رفت های سرمایه ملی به خاطر آن است که هیرکانی و مناطق کوهستانی مازندران ظرفیت این حجم از جاده سازی را ندارد و با توجه به حجم انبوه بارش ها در مناطق جنگلی که از میانگین دیگر مناطق بیشتر است این رانش ها همیشگی خواهد بود.

قدمت جنگل های هیرکانی به طور دقیق مشخص نیست، اما بر اساس

آخرین نظرات کارشناسان قدمت جنگل‌های هیرکانی بیش از ۴۰ میلیون سال برآورد شده و بازمانده دوره سوم زمین شناسی هستند. از همین جهت به فسیل‌های زنده شهرت دارند و در حوزه باستان شناسی و گیاه شناسی یک موزه طبیعی به شمار می روند.

در دنیایی که تاکنون هزاران گونه گیاهی و جانوری منقرض شده اند، مجموعه ای کهن با قدمتی این چنینی نه تنها یادگاری با ارزش از دل تاریخ است، بلکه منبع عظیمی از گونه های منحصر به فرد زنده است که باید حفظ شود.

اما اهمیت جنگل های هیرکانی تنها از بعد قدمت آن نیست، چرا که این جنگل‌ها علاوه بر تامین اکسیژن، در ذخیره مقادیر بسیار زیاد آب، حفاظت از بافت خاک و جلوگیری از جاری شدن سیل نقش بسیار مهمی دارند.

همچنین از بعد توسعه گردشگری و ایجاد درآمد برای ساکنین نواحی شمالی کشور نیز جنگل های هیرکانی بسیار موثر بوده اند. به طوری که نوار شمالی کشور از محبوب ترین سایت‌های گردشگری ایران به شمار می رود و ورود گردشگر به این خطه موجب درآمد پایدار از راه گردشگری برای اهالی سرزمین های شمالی کشورمان شده است.

گاز و برق بهانه ای برای جاده سازی

کارشناسان محیط زیست انتقال گاز و برق به مناطق بالادست جنگلی را یکی از علت های اصلی جاده سازی پی در پی در هیرکانی برشمردند که این امر جز تخریب محیط زیست هیچ دستاورد دیگر برای جنگلهای هیرکانی ندارد.

چهره های علمی و دانشگاهی استان چندی پیش در خصوص این رانش ها هشدار داده بودند که با توجه به زون گسلی که در مازندران داریم براساس تحقیقات انجام شده تا عمق ۲ هزار متری نتیجه گرفتند باید طرح های زون گسلی اجرا شود و این امر نیازمند اتخاذ تمهیدات خاصی است و آزمایش های سازه ای در حوزه راه سازی باید صورت گیرد و افزون بر این اقدامات اجرای طرح های زهکشی در نقاط، ساخت دیواره های حفاظتی و گاوپویی بسیار مهم است چرا که در پیشگیری از رانش و لغزش زمین تأثیر فراوانی دارد.

با توجه به تغییرات اقلیمی در ۲ سال اخیر شاهد بارش های سیلابی شدید در این استان هستیم تا جایی که این سیلاب در غرب، مرکز و شرق مازندران به وقوع پیوست و مختص یک منطقه خاص نبود.

باپیش بینی های صورت گرفته این بارش های سیل آسا نه تنها کم نخواهد شد بلکه در سالهای پیش رو با شدت بیشتری ادامه خواهد یافت.

صاحبزطران محیط زیست هم در هفته های اخیر نسبت به جاده سازی های بی رویه در مناطق کوستانی و جنگلی مازندران هشدار دادند چون طول وسیعی از این جاده ها در کنار دره های بسیار عمیقی ساخته شد که رانشی بودن این زمین ها حتمی است.

آنها بر این باورند برای اینکه سیلاب بیش از این به جاده ها و بخش های مختلف زیرساختی استان ضربه نزند مانع از قطع درختان شویم چون این درختان بزرگترین سد طبیعی برای سیلای های هستند که به مناطق پایین دست سرازیر می شود.

فعالان این حوزه تلاش های زیادی از خود نشان دادند تا این مهم را در جامعه نهادینه کنند قطع درختان هیرکانی زمینه ای برای مرگ مازندران است و اگر امروز این خطه از شمال شاهد سیلاب های هولناکی است زمینه آن را سر بریدن های پیاپی درختان هیرکانی فراهم کرد.

نوش دارو بعد از مرگ سهراب

این کارشناسان تاکید دارند زمانی مردم خطه شمال و مازندران قدر این درختنان را می دانند که آنها را از دست بدهند آن وقت به مصیبتی جبران ناپذیر دچار خواهند شد و در شرایط فعلی باید از همه ظرفیت ها استفاد شود تا این اتفاق ناگوار برای مازندران حادث نشود و این درختان به عنوان بزرگترین سد طبیعی در جهت جلوگیری از سیلاب ها و بارش های سیل آسا برای نسل های آینده باقی بمانند.

جنگل های هیرکانی در زبان رایج و عامیانه مردم ایران جنگل های شمال نامیده می شود و این جنگل ها متراکم ترین ناحیه جنگلی ایران را تشکیل می دهند. این جنگل ها که در جنوب دریای خزر قرار گرفته اند بین کشورهای ایران و آذربایجان مشترک هستند. جنگل های هیرکانی از سال های بسیار دور به جا مانده اند و حتی برخی عمر آنها را با دایناسورها (دوره سوم زمین شناسی) برابر می دانند.

البته این جنگل ها را به دلیل قرار گیری در مجاورت دریای خزر، به نام کاسپینی – هیرکانی (CASPIAN HYRCANIAN MIXED FORESTS) نیز می شناسند.

ارتفاع رویش درختان هیرکانی از سطح دریا آغاز می شود و تا ۲ هزار و ۸۰۰ متری ادامه می یابد. این پوشش گیاهی زمانی ۵۵ هزار کیلومتر مربع مساحت داشت که تاکنون ۵۱ درصد آن منقرض شده و تنها از ۱۰ درصد آن حفاظت صورت می گیرد.

همچنین در حال حاضر جنگلهای هیرکانی از غنی ترین اکوسیستم های جهان محسوب می شوند به طوری که بیش از ۲۹۶ گونه پرنده و در حدود ۶۰۰ گونه پستاندار، ۲۷ گونه ماهی، ۲۹ گونه خزنده و ۱۵۰ گونه درختی و بوته ای بومی (اندمیک) مانند درختان انجیلی و شمشاد در این جنگل ها زندگی می کنند.

از گونه های پرندگان ساکن در اکوسیستم جنگلهای هیرکانی می توان به گنجشک سانان، سار، دارکوب، اردک پوک، قرقاول خزری، کبک، بلدرچین، کبوتر جنگلی، شاهین، قوش، دال، قرقی، اردک خاکستری، عقاب و جغد اشاره کرد و از گونه های پستانداران ساکن در این زیست بوم می توان مرال، شوکا، گرگ، گراز، خرس قهوه ای، روباه سر دو سیاه، شغال، سمور، تشی، خاریشت، موش جنگلی، خرگوش، گربه وحشی، گورکن و اسپچه خزر را نام برد.

درختان این جنگل ها از نوع مختلط پهن برگ حاشیه جنوب دریای خزر است که با آب و هوای نیمه مدیترانه ای و مرطوب سازگارند. جنگل های هیرکانی بر اساس ارتفاعی که در آن هستند (سطح دریا، کوهپایه های کم ارتفاع، کوهپایه های بلند، نقاط خیلی مرتفع) غالبا پوشش گیاهی متفاوتی دارند. از معروف ترین درختان این جنگل ها می توان راش، بلوط، توسکا، نارون، زبان گنجشک و شمشاد را نام برد.

به طور کلی از نظر علمی در عرض های جغرافیایی بیش از ۴۰ درجه جنگل، شرایط برای رشد درختان راش وجود ندارد، اما در جنگل های هیرکانی ایران که به طور متوسط در عرض ۲۸ درجه قرار گرفته اند، توده های فشرده درخت راش به صورت انبوه رشد کرده اند که از این نظر منحصر بفرد هستند.

افزایش افسار گسیخته نرخ نشاکاری برنج؛ روزانه ۱۵ میلیون ریال!

شالیکاران مازندران امسال درحالی با افزایش قیمت بیشتر نهاده های کشاورزی نظیر سموم، پلاستیک، بذور، قطعات یدکی تیلر و تراکتور و دستمزد کارگری برای شخم و شیار و آب تخت کردن دست و پنجه نرم می کنند که به شدت با کمبود نقدینگی نیز مواجه اند، چراکه محصول سال زراعی گذشته را نسبت به قیمت فعلی تا ۸۰ درصد کمتر فروختند. در نشا کاری سنتی کشاورزان مناطق مختلف مازندران معمولا از اواخر اسفند تا اواخر فروردین سال بعد عملیات خزانه گیری برای عمل آوری نشاء را انجام می دهند و پس از ۴۰ تا ۴۵ روز مراقبت، بوته را برای کشت به زمین اصلی منتقل می کنند. در این روش هر کشاورز برای کاشتن نشاء در هر هکتار شالیزار باید دستکم ۱۵ کارگر ماهر به کار بگیرد، اما در کشت مکانیزه این فرایند به صورت یکجا در بازه زمانی کمتر از ۲۲ تا ۲۵ روز توسط یک نفر به عنوان طرف قرارداد بانک نشاء صورت می گیرد.

۴۸ پروژه بزرگ سرمایه‌گذاری کشاورزی در مازندران معرفی شد

با ارزش ۶۹ هزار و ۵۷۴ میلیارد ریال خبر داد و افزود: این طرح‌ها می‌تواند تحول اساسی در صادرات محصولات کشاورزی استان ایجاد کند.
بابک مؤمنی رئیس سازمان جهاد کشاورزی مازندران نیز با اشاره به جایگاه راهبردی کارشناسان طرح و برنامه، بر لزوم ارائه تحلیل‌های واقع‌بینانه از نقاط قوت و ضعف بخش کشاورزی تأکید کرد.
وی اعلام کرد: افزایش پرداختی‌ها نسبت به سال گذشته به عنوان یکی از اقدامات موفق در حمایت از معیشت کارکنان انجام شده است.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی مازندران با اشاره به ضرورت کاهش

چهارشنبه ۲۷ فروردین ۱۴۰۴

گزارش

استقبال صنعت برق مازندران از خورشید

گیلان امروز– در پی دستور و تاکید اخیر استاندار مازندران مبنی بر احداث و تقویت پنل های خورشیدی برای رفع ناترازی انرژی، راه اندازی این زیرساخت‌ها در دستور کار مدیران شهرستان های این خطه از شمال از جمله جویبار قرار گرفته است.

استفاده از انرژی های تجدیدپذیر یکی از راهکارهای موثر در کاهش ناترازی برق است، موضوعی که کارشناسان بر آن اتفاق نظر دارند. بر این اساس دولت چهاردهم از ابتدای آغاز به کار یکی از اولویت های خود را توسعه این نوع انرژی در کشور قرار داد و از همان روز های ابتدایی شروع کار دولت، «محمدرضا عارف» معاون اول رئیس جمهوری در نشستنی با وزیر نیرو و مدیران بانکی، بر ایجاد کارگروهی برای رفع موانع توسعه تجدیدپذیرها تاکید کرد.

پس از آن «عباس علی آبادی» وزیر نیرو در گفت و گو با ایرنا، افزود: یکی از اقدام‌ها برای رفع ناترازی که در اولویت قرار دادیم توسعه ظرفیت نیروگاه‌های تجدیدپذیر است، زیرا معتقدیم با نگاه ملی و یکپارچه نباید حتی‌المقدور برای رفع ناترازی برق از نیروگاه‌هایی بهره گرفت که با نیاز به سوخت ناترازی را به سایر بخش‌ها یعنی حوزه وزارت نفت سرایت می‌دهد.

وزیر نیرو خاطرنشان کرد: توسعه تجدیدپذیرها مانع ناترازی در دیگر حوزه‌های انرژی خواهد بود.

در همین راستا در استان مازندران موضوع حل ناترازی برق با استفاده از منابع خورشیدی در دستور کار قرار گرفت و والی استان احداث پنل ها و نیروگاه های خورشیدی راهکاری اطمینان بخش و اصولی برای رفع ناترازی انرژی و خاموشی ها در بنگاه های اقتصادی و بخش های خانگی و صنفی دانست.

مهدی یونسی رستمی میزان برق مصرفی استان مازندران چهار هزار مگاوات است اما تولید سالانه استان ۲ هزار مگاوات است، افزود: بالانس مصرف برق در این خطه منفی است و باید برای این مشکل نیز برنامه داشت.

وی ادامه داد: به دنبال استفاده از سرمایه گذاران دارای اهلیت هستیم که بتوانند در زمینه رفع ناتزاری انرژی و احداث نیروگاه های خورشیدی کوچک مقیاس سرمایه گذاری لازم را انجام دهند. کارشناسان تاکید دارند با توجه به این که صنعتگران برای بهره مندی از انرژی خورشیدی نیازی به زمین و سوله جدید ندارند و از طرف دیگر فعالیت آنها به شدت به برق وابستگی دارد با استفاده از سقف سوله واحد تولیدی و صنعتی می توان پنل های خورشیدی را نصب و از این انرژی پاک برای رونق تولید و اشتغال پایدار بهره مند شد. در شرایط فعلی مصرف برق کشور به سه حوزه کلی کشاورزی، ساختمان و صنعت تقسیم می‌شود. هر چه با ورود حمل و نقل برقی می بایست در ادامه به دسته چهارم یعنی حمل و نقل برقی اشاره کرد.

مصرف برق مازندران در حدود ۹۰۰ مگاوات است که از این مقدار صنعت سهم ۲۰ درصدی از این مصرف دارد ناترازی در انرژی برق گستره وسیعی پیدا کرد و صنعت یکی از حوزه‌هایی است که از این وضعیت بیشترین آسیب را می بیند.

کار و درآمد آن‌ها به شدت به برق وابستگی دارد و برای تداوم کار و تولید نیاز دارند که از این صنعت نو پا یعنی بهره مندی از انرژی خورشیدی حمایت کنند. چون اگر حمایت این صنف از تلاشگران عرصه تولید از صنعت خورشیدی نباشد بیشترین آسیب را خود صنعتگران خواهند دید.

کارشناسان بر این باورند حوزه صنعت در مازندران نیمی از مسیر تامین برق خورشیدی را طی کردند چون نیاز به زمین و سوله جدید برای نیروگاه خورشیدی ندارند و می‌توانند از سقف سوله خود برای نصب صفحات خورشیدی استفاده کنند.

صاحبزطران معتقدند مازندران با وجود برخورداری از ظرفیت های کم نظیر در بخش ها تولید اما با مشکلات اقتصادی زیادی مواجه است و با وجود آنکه این استان در تعداد واحدهای صنعتی در رتبه هشتم کشور قرار دارد اما در میزان حجم سرمایه گذاری در بخش صنعت و تولید در رتبه هجدهم کشور قرار دارد و دولت در کنار احیای واحد راكد برای افزایش سرمایه گذاری در حوزه صنعت استان هم باید برنامه داشته باشد.

با توجه به اهمیت استفاده از ظرفیت های موجود مازندران در راستای بهره گیری از انرژی خورشیدی، جویبار یکی از شهرستان های ساحلی استان در این مسیر گام برداشته است.

فرماندار شهرستان جویبار در این باره به خبرنگار ایرنا گفت: به منظور حل ناترازی انرژی به ویژه برق، و رفع مشکل برق مورد نیاز کشور که از سیاست‌های دولت چهاردهم است، حسب دستور استاندار مازندران، احداث نیروگاه های خورشیدی سریع الاحداث در دستور کار فرمانداران و مدیران کل دستگاه های اجرایی مربوطه قرار گرفت. محمد ماندلو افزود : در همین راستا و با پیگیری صورت گرفته در شهرستان و هماهنگی با شرکت توزیع برق استان، اولین نیروگاه خورشیدی در جویبار کلید خورد.

وی ادامه داد: اعتبار مورد نیاز برای ساخت نیروگاه از سوی سازمان انرژی تامین برق ایران، (ساتبا) تامین شد.

فرماندار جویبار گفت که این نیروگاه خورشیدی با هزینه ۹۰۰ میلیارد ریالی، در زمینی به مساحت ۱۵ هکتار راه اندازی می شود.